

Scène uit 'Teorema' door Toneelgroep Amsterdam in een regie van Ivo van Hove.

foto Jan Versweyveld

Fraaie toneelversie van Pasolinifilm

Hevig verliefd kijkt elk van de vier gezinsleden omhoog naar de mysterieuze gast, die hen wakker heeft gemaakt uit hun burgerlijke lethargie. Ook de huishoudster is idolaat van hem. Maar even plotseling als hij kwam, is hij weer verdwenen. Met rampzalige gevolgen. Dit is het verhaal van 'Teorema' (1968), de ooit zo schokkende film van Pier Paolo Pasolini. Wie die gezien heeft, herinnert zich de ontluisterende beelden meteen.

En nu is er dan de opvallende toneelversie van regisseur Ivo van Hove. Beroemde films recycelen voor op het podium: hij doet dat steeds grager. In de tijd dat Van Hove in Eindhoven furore maakte als leider van Het Zuidelijk Toneel (1990-2000), bewerkte hij al een script van filmer John Cas-

Voorstelling: 'Teorema', naar Pier Paolo Pasolini, door Willem Bruls. Toneelgroep Amsterdam. Regie: Ivo van Hove. Première: 2 december, Amsterdam (Stadsschouwburg). Daar nog op 4, 7, 8 en 9 december.

door Rob Nederpelt

savetes ('Faces'). Daarna, bij Toneelgroep Amsterdam, ontwierp hij prachtige remakes van een Bergmanfilm, opnieuw Cassavetes, en recent Visconti en Antonioni.

In dit rijtje past zeker ook Pasolini met 'Teorema'. Of eigenlijk: niet de film, maar het gelijknamige boek dat de filmer schreef. Dramaturg Willem Bruls maakte er een koele toneeltekst van,

voornamelijk in de hij-vorm. Daar bedacht Van Hove een fraaie en strakke vorm bij, die – ook door het esthetische decor van Jan Versweyveld – prachtig rijmt met het grote vlakke toneel van de nieuw aangebouwde zaal achter de Amsterdamse Stadsschouwburg. In een fascinerende wisseling van beheersing en expressie laten topacteurs als Jacob Derwig, Chris Nietvelt en Frieda Pittoors nauwkeurig zien hoe leeg het leven van de rijken kan zijn, en hoe wankel. Voortgejaagd door een indrukwekkend geluidsdecor van Blindman spelen ze het drama perfect uit, met steeds de lichte distantie waar Van Hove zo van houdt. Voor mij zijn de emoties overigens net te gestileerd om me echt te beroeren. Maar wie juist daar gevoelig voor is, zal verrukt zijn.